

ПИТАЊА ЗА МИЛАНА

1. Питање:

Дом здравља води евиденцију радног стажа у установи и тако врши исплату зараде радницима од 19.10.2014.године. Како вршити исплату јубиларне награде за године радног стажа - на укупан радни стаж или радни стаж у установи?

Одговор:

Јубиларне награде се обрачунавају и исплаћују на укупан радни стаж остварен у радном односу.

Вероватно да је код вас дошло до статусних промена пошто обрачун и исплату зарада у ДЗ вршите од 19.10.2014.год.Те у сваком сличају морате водити рачуна о стажу оствареном код претходног послодавца- здравственог центра. Не може се рачунати стаж од дана када је ДЗ стекао својство правног лица.

2. Питање:исто као под ред.бр 19

Апотека Зрењанин је корисник јавних средстава организације за обавезно социјално осигурање. Оснивач јој је локална самоуправа и јавна средства јој цине висе од 50% укупних прихода. До ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, примењивали смо стимулацију, одлуком директора сваког месеца, а на основу остварених резултата, према претходно задатим критеријумима. Ако имамо право на стимулацију, да ли је можемо увећати у односу на стимулацију из претходног месеца? (за сваки месец износ стимулације је различит) Да ли смо у обавези да је задржимо на нивоу последњег месеца, пре доношења Закона? Да ли уопште имамо право на стимулацију?

Одговор:

Постојећи позитивни прописи не одобравају исплату стимулација, међутим применом Закона о платама у јавним службама можете остварити увећање плата појединачно за сваки месец под условом да сте остварили сретства која немају карактер јавних сретстава.

Увећање плата може бити до висине остварених сретстава, по одбитку материјалних трошкова, а највише до 30% по запосленом.Овакво увећање се врши на основу одлуке директора и не ставља се, односно, не зависи од претходних месеци и да ли је било повећања плата по овом основу.

3. Питање: исто под ред бројем 20

Зашто помоћ у случају смрти уговореног радника не може да се исплаћује на терет средстава РФЗО-а?

Одговор:

Помоћ у случају смрти радника може да се исплаћује на терет сретстава РФЗО. Право на помоћ је утврђено колективним уговором или вашим актом па се реализација овог права може, у крајњем случају остварити путем суда. РФЗО сматра да се ова помоћ исплаћује на терет сопствених сретстава али се при том губи из вида да немају све здравствене установе сопствене приходе или немају довољно таквих прихода да би се ово право реализовало.

4. Питање:

Молимо за мишљење у вези примене Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата..., са аспекта прихода које здравствене установе остварују пружањем услуга које не иду на терет средстава здравственог осигурања?

Одговор:

Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата уређује то питање, односно, обрачун и умањење плата. Закон не прави разлику између „сопствених прихода“ и прихода које здравствена установа остварује на основу уговора са РФЗО већ како је наведено уређује основицу за обрачун плата и умањење.

5. Питање:

Ако је предвиђено Колективним уговором за здравство да се минули рад обрачунава за све године радног стажа, да ли здравствена установа може разлику да исплаћује из сопствених прихода? Да ли може и да обрачунава додатак за минули рад 0,5% по години стажа?

Одговор:

Последњим колективним уговором је предвиђено да се минули рад обрачунава за све године радног стажа. Здравствена установа може утврдити и већи проценат за обрачун и исплату минулог рада али то увећање се може исплатити искључиво из сопствених прихода здравствене установе. Ово произилази из законског опредељења да се сваким општим актом могу утврђивати већа права по обиму. Неопходно је да пре било какве одлуке сагледате економске могућности јер ако средстава за те намене нема право остаје јер је утврђено вашим актом и то право запослени може остварити судским путем.

6. Питање:

Уколико запослени одбије да му се у уговору о раду дода још нека обавеза, на који начин се даље поступа?

Одговор:

Анексом уговора о раду се утврђују и нове радне обвезе за запосленог због промењених околности. Анекс уговора мора имати образложење са поуком о правном леку где недвосмислено мора стајати да не закључивање угова има за последицу престанак радног односа а у случају закључивања анекса уговора запослени, који сматра да су му незаконито додати послови, задржава право да у предвиђеном року покрене код надлежног суда радни спор.

7. Питање:

У члану 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл.гласник РС“, бр.116/2014) од 27.10.2014.године стоји: „Ништаве су одредбе општег или појединачног акта, којим се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плата и другог сталног примања код субјекта из члана 2.овог закона, донет за време примене овог закона“. Обзиром да су Колективним уговором (који је на снази до 29.01.2015.године) утврђена нека већа права као: исплата додатка председнику синдиката, могућност исплате стимулације из остварених сопствених прихода, новогодишњи пакетићи деци запослених и слично, а све до висине 30% из остварених сопствених прихода, није јасно да ли се и новим колективним уговором могу предвидети ова иста права као у постојећем или не?

Одговор:

Посебан колективни уговор је на снази до 31.12.2014.године и до тада се примењује на све исплате које су предвиђене ПКУ.

Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата уређује основицу за обрачун и проценат умањења тако обрачунате плате.

Новим колективним уговором се уговарају права око којих су сагласни преговерачи репрезентативни самостални синдикати и са друге стране Влада Републике Србије. Од њиховог договора зависиће обим и садржај права утврђених закљученим, новим, колективним уговором.

8. Питање:

Да ли може основица коју је прописала Влада Републике Србије и која се примењује почев од примања за новембар, да се увећа за проценат стимулације, а по основу гранског и

појединачног колективног уговора болнице? (Стимулација се исплаћује из сопствених прихода болнице).

Одговор:

Није у надлежности здравствене установе да по свом нахођењу мења основице за обрачун и исплату плата јер је то у искључивој надлежности Владе Републике Србије. У случају да сопствени приходи немају карактер јавних средстава, тада можете вршити исплату директном применом Закона о платана у јавним службама и то до нивоа остварених средстава, по одбитку материјалних трошкова, а највише до 30% по запосленом.

9. Питање:

Да ли је дозвољено да здравствена установа – апотека исплаћује минули рад за укупан радни стаж и да ли постоји казнена одредба ако се исплаћује пун радни стаж?

Одговор:

Не постоји забрана да здравствена установа утврди да се за минули рад рачуна укупан радни стаж. Пошто нема забране, самим тим нема ни казних одредби које би се односиле на ово право. Приликом утврђивања овог права, вашим актом, неопходно је сагледати економске могућности везано за ову материју.

10. Питање:

Директор је донео одлуку да радна недеља медицинских радника буде шестодневна, односно седмочасовно радно време. Да ли се у радним листама накнаде зараде (боловање, годишњи одмор, плаћено одсуство..) пише 7 сати дневно или 8 како инсистирају доктори?

Одговор:

Увођењем шестодневне радне недеље где је рад сведен на седам сати дневно за последицу има и да запослени остварују права на накнаду зараде сходно времену проведеном на раду, стога у радним листама увек пишете седам сати , а не осам, у противном, би се догађале ситуације да запослени који је на годишњем одмору или боловању остварује сате као за прековремени рад.

11. Питање:

Дом здравља се налази у месту које нема градски превоз. Радници који су удаљени 1, 2, и 3 км долазе својим колима и имају трошкове превоза. Да ли треба да им се плаћају

трошкови превоза и колико, као и како то документовати (коју документацију приложити)?

Одговор:

Послодавац је у обавези да запосленима обезбеди накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла. Накнада је увек у висини карте у јавном превозу, у случају да запослени није у могућности да користи јавни превоз онда ће установа утврдити висину накнаде на основу километраже, с тим да добије потврду од јавног превозника колико „вреди“ километар и више и на основу такве исправе ће утврдити и висину накнаде.

12. Питање:

Ко представља менаџмент у малој здравственој установи од 56 радника, која има директора, помоћника директора за медицинске послове, начелника и шефа за немедицинске послове (економисти). Немамо запосленог правника.

Одговор:

Статутом здравствене установе се утврђује макро организација док се та организација разрађује Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији. Комора здравствених установа не утиче на функционисање „менаџмента“. О потреби постојања или не одређених помоћника директора, одлучује се на основу више фактора где се мора водити рачуна о броју запослених, територији коју покрива установа својом делатношћу.

13. Питање:

Постоји ли могућност да за новогодишње односно осмомартовске празнике исплатимо једнократну накнаду свим запосленим у истом износу из сопствених средстава?

Одговор:

Не постоји могућност да се свим запосленима исплати једнократна накнада за новогодишње и осмомартовске празнике. Таква исплата би у суштини мењала основицу за обрачуне и исплату плата, а што здравствена установа не може да уради јер би тиме мењала Закон о основици за обрачун и исплату плата.

14. Питање:

Какав је третман новогодишњих дечијих пакетића?

Одговор:

Новогодишњи дечији пакетићи нису забрањени, али се могу обезбедити искључиво из сопствених средстава јер вам их РФЗО неће прихватити. Указујемо да се ради не о правном већ о политичком питању јер је Премијер забранио исплату пакетића и то се односи на државну управу.

15. Питање:

Има ли право СБ Рибарска Бања да из сопствених средстава да кредит за огрев и зимницу својим запосленим?

Одговор:

Здравствена установа има право да запосленима одобри кредит за набавку уџбеника као и за огрев и зимницу и овај кредит може бити исплаћен искључиво из сопствених средстава. Након одлуке директора, са запосленима се закључује уговор о кредиту и тим се уговором одређује дужина трајања, висина рате и камата.

16. Питање:

Пацијент, страни држављанин, који нема осигурање у својој држави, а РФЗО са његовом државом има потписану конвенцију. Послали смо његову фактуру Министарству здравља, вратили нам је са препоруком да је пошаљемо оснивачу. Оснивач нам вратио фактуру и тражио да приложимо оспорење кроз електронску фактуру. Шта урадити када фактура таквог пацијента не прође ни првостепену контролу? Од кога наплатити трошкове?

Одговор:

Страни држављани који у својој земљи немају својство осигураног лица, а Република Србија има закључену конвенцију са том страном државом, за таква лица трошкове сноси Република Србија. Фактуру треба доставити и РФЗО не би ли уз мало разумевања исплатили те трошкове а РФЗО захтева рефудацију од Републике Србије. Оснивач здравствене установе нема правни основ да измирује оваква потраживања те нам није јасно да је препорука Министарства здравља да се обратите оснивачу.

17. Питање:

Како решити питање коефицијената за дипл.правника са положеним правосудним испитом (с обзиром на уредбу или тумачење уредбе од стране Владе – аутентично тумачење оног који је уредбу донео)?

Одговор:

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата уређено је питање дипломираног правника и не упушта се у то да ли тај правник треба да има положен правосудни испит. Овај проблем се може решити допуном Уредбе, а питање је да ли ће Влада Републике Србије такву допуну прихватити. Ако је у правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији као услов за заснивање радног односа предвиђено поседовање правосудног испита, по нашем становишту, онда се мора вредновати, с тим да то може бити на нивоу коефицијента за здравствене сараднике.

18. Питање:

Да ли апотеке приликом исплате зарада могу да примењују вишу цену рада (тј.цену рада која је важила за здравство до 01.новембра 2014.године) од оне која је одређена од стране Владе Републике Србије за здравство за новембар 2014.године и надаље?

Одговор:

Ни једна здравствена установа не може да примењује већу цену рада од оне коју одреди Влада Републике Србије.

19. Питање:

Дописом РФЗО-а од 20.11.2014.године, каже се да здравствене установе могу вршити унос измена у броју запослених, односно уносити већ запослене раднике на порталу РФЗО до броја и структуре по кадровском плану из 2013.године. То се односи на већ постојеће кадрове (тј.неуговорене раднике) а не за новопримљене (који се могу примати само уз сагласност Министарства здравља). Занављање природног одлива до броја и структуре по кадровском плану, по нашем мишљењу је дозвољено, али по тумачењу РФЗО – Филијала за Нишки округ, то се не може. Молимо ваш конкретан одговор.

Одговор:

Став Коморе је одувек био да се занављање кадрова (одлазак у пензију, другу установу ..) врши аутоматски до висине утврђене кадровским планом уз поштовање броја и структуре запослених утврђених тим планом.

Пошто је забрана запошљавања на неодређено време онда се такво запошљавање може вршити уз сагласност Комисије Владе Републике Србије. Добијањем сагласности у суштини је за РФЗО извршена исправа и они су дужни само да констатују податке које уносе у своју евиденцију. До добијања сагласности проблем можете решавати заснивањем радног односа на одређано време а при том морате имати у виду да број запослених не сме прећи 10% од укупног броја запослених у установи.

20. Питање:

Када ће се утврдити прави нормативи и стандарди, поготово за немедицину, и коначно на основу нормалних параметара одредити где има вишка, а где мањка радника, и на који начин превазићи проблем?

Одговор:

Проблем норматива и стандарда како за здравствене тако и нездравствене раднике је проблем који траје дуже од 20 година и неће скоро бити решен.